

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ПРАВопорушенням

В умовах економічного спаду та скорочення бюджетних витрат гострою є проблема протидії економічним правопорушенням. Питання боротьби з економічною злочинністю в Україні за рівнем важливості можна поставити в один ряд із викоріненням корупції.

Необхідність ефективно протидіяти економічним правопорушенням ставить завдання щодо практичного реформування правоохоронної системи. Аналіз чинного законодавства та практики, яка склалася, свідчить, що функції з протидії економічним злочинам є розпорошеними між різними інституціями і часто дублюються. Остаточна інституційна модель нової системи протидії економічній злочинності ще не сформована. Структура та режим функціонування органів і служб, які контролюють дотримання законодавства у сфері державних фінансів, перебувають на стадії реформування, так як перестали відповідати вимогам суспільства.

В Україні, так само як в європейських країнах, система протидії економічній злочинності складається з таких основних елементів: поліцейські органи; спеціалізовані правоохоронні органи; податкові служби; митні служби; органи фінансової розвідки.

Розглядаючи протидію економічним правопорушенням, ми повинні зазначити, що у 2015 році був створений Департамент захисту економіки як міжрегіональний територіальний орган Національної поліції., який здійснює оперативно-розшукову діяльність і який замінив Державну службу боротьби з економічною злочинністю МВС України [3]. Основними завданнями Департаменту захисту економіки Національної поліції України є виявлення, запобігання та припинення злочинів у сфері економіки; боротьба з корупцією й хабарництвом у сферах, які мають стратегічне значення для економіки держави, та серед посадових осіб органів державної влади і самоврядування; протидія корупційним правопорушенням і правопорушенням, пов'язаним з корупцією; установлення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень у сфері економіки, та вжиття заходів щодо їх усунення [1].

Крім Департаменту захисту економіки Національної поліції України, функції протидії економічним правопорушенням покладено на Національне антикорупційне бюро України, Департамент контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки Служби Безпеки України, слідчі органи прокуратури. Органом державного фінансового контролю є Державна аудиторська служба України.

Завданням Національного антикорупційного бюро України є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці [2].

Завдання перевірки своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань сплати єдиного внеску покладено на Державну фіскальну службу України. Функції боротьби зі злочинами у сфері оподаткування та легалізацією доходів, отриманих злочинним шляхом було покладено на підрозділи податкової міліції. Проте її було ліквідовано у грудні 2016 р.

Водночас у складі Державної фіскальної служби України є Департамент організації протидії митним правопорушенням, основними завданнями якого є запобігання та протидія контрабанді, боротьба з порушеннями митних правил на всій митній території України, а також здійснення міжнародного співробітництва, забезпечення виконання зобов'язань, узятих за міжнародними договорами України, з питань, що належать до її компетенції, у тому числі, шляхом надання взаємної адміністративної допомоги у запобіганні, виявленні та розслідуванні порушень законодавства з питань державної митної справи, на підставі міжнародних угод.

Поруч із зазначеним, ми можемо впевнено зауважити, що необхідною умовою ефективної протидії економічним правопорушенням є взаємодія органів і служб, які протидіють економічним правопорушенням із засобами масової інформації. За допомогою останніх здійснюється передача громадянам певної інформації, що впливає на формування позитивної громадської думки про їх діяльність, а також на правосвідомість громадян. На нашу думку, обґрунтованим є не тільки висвітлення результатів діяльності зазначених інституцій щодо протидії економічним правопорушенням, а й інформації щодо збитків, шкоди від економічних правопорушень

Отже, протидія економічним правопорушенням є складним перманентним явищем, що охоплює комплекс правових та організаційних заходів. Однак існує ряд проблемних питань, які виникають у процесі здійснення протидії економічним правопорушенням та необхідність прийняття вагомих, конструктивних рішень, що будуть відповідати сучасним умовам.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки Національної поліції України : Наказ Національної поліції України 07.11.2015. №81. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>
2. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 05.01.2017 (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
3. Про утворення територіального органу Національної поліції (Департамент захисту економіки як міжрегіональний територіальний орган Національної поліції) : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.10.2015 р. № 830. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/830-2015-%D0%BF>